ΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΖΗΤΗΣΗΣ

Με απλά λόγια

Η **ελαστικότητα ζήτησης** ως **προς την τιμή** είναι συνήθως **αρνητική** λόγω του **νόμου της ζήτησης.** Για τον χαρακτηρισμό κοιτάμε την **απόλυτη τιμή του** $|E_d|$.

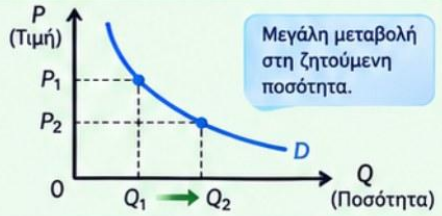
1 Ελαστική ζήτηση

$$|E_d| > 1$$

- Η ζητούμενη ποσότητα μεταβάλλεται **περισσότερο αναλογικά από την τιμή.**
- Οι καταναλωτές είναι **ευαίσθητοι** στην τιμή.

π.χ. καφές, ρούχα, αναψυκτικά

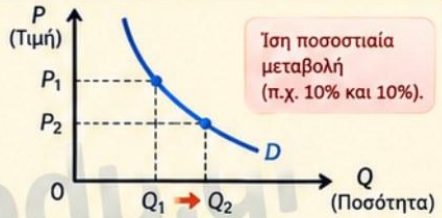
2 Μοναδιαία ελαστικότητα

$$|E_d| = 1$$

- Η ζητούμενη ποσότητα μεταβάλλεται **στον ίδιο βαθμό** με την τιμή.

ίση ποσοστιαία μεταβολή τιμής και ποσότητας

3 Ανελαστική ζήτηση

$$|E_d| < 1$$

- Η ζητούμενη ποσότητα μεταβάλλεται **λιγότερο αναλογικά** από την τιμή.
- Οι καταναλωτές δεν είναι πολύ ευαίσθητοι στην τιμή.

π.χ. ψωμί, αλάτι, βασικά αγαθά

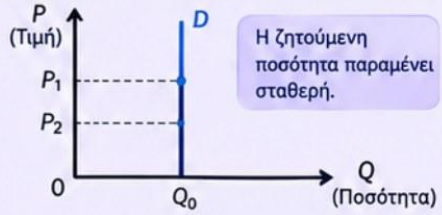
4 Πλήρως ανελαστική ζήτηση

$$|E_d| = 0$$

- Η ζητούμενη ποσότητα **δεν μεταβάλλεται καθόλου**, ακόμα κι αν αλλάζει η τιμή.
- Η καμπύλη ζήτησης είναι **κατακόρυφη**.

π.χ. πολύ αναγκαίο φάρμακο

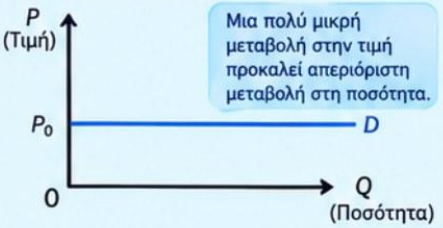
5 Πλήρως ελαστική ζήτηση

$$|E_d| = \infty$$

- Μια απειροελάχιστη μεταβολή στην τιμή προκαλεί **απεριόριστη** μεταβολή στη ζητούμενη ποσότητα.
- Η καμπύλη ζήτησης είναι **κάθετη** στον άξονα των τιμών, δηλαδή **οριζόντια.**

Δεν θεωρείται ρεαλιστική περίπτωση, γιατί προϋποθέτει ότι το εισόδημα των καταναλωτών είναι απεριόριστο.

Χαρακτηρισμός	Απόλυτη τιμή $\|E_d\|$	Βασική ιδέα
Ελαστική	> 1	μεγάλη αντίδραση της ποσότητας
Μοναδιαία	$= 1$	ίδια αναλογική μεταβολή
Ανελαστική	< 1	μικρή αντίδραση της ποσότητας
Πλήρως ανελαστική	$= 0$	καμία αντίδραση
Πλήρως ελαστική	$= \infty$	άπειρη ευαισθησία στην τιμή

www.aotheory.edu.gr

ΕΛΑΣΤΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ

Με απλά λόγια και λυμένο παράδειγμα

1 Τι σημαίνει;

Ελαστική ζήτηση έχουμε όταν η ζητούμενη ποσότητα **αντιδρά περισσότερο από την τιμή.**

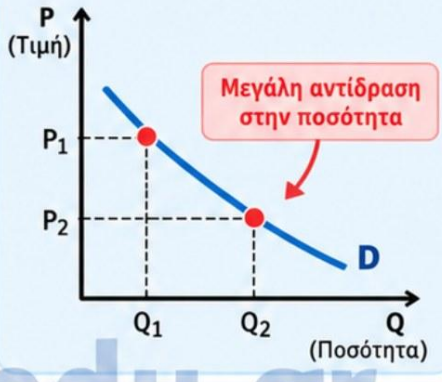
Μια **μικρή μεταβολή** στην τιμή προκαλεί **μεγάλη μεταβολή** στην ποσότητα που ζητούν οι καταναλωτές.

2 Πώς την αναγνωρίζω;

$$|E_d| > 1$$

- Οι καταναλωτές είναι **ευαίσθητοι** στην τιμή.
- Αν η τιμή **αυξηθεί**, η ποσότητα **μειώνεται πολύ**.
- Αν η τιμή **μειωθεί**, η ποσότητα **αυξάνεται πολύ**.

3 Διάγραμμα ζήτησης

www.aotheory.edu.gr

4 Παράδειγμα με απλά λόγια

Σε μια καφετέρια η τιμή του καφέ αυξάνεται από **2€** σε **2,50€**.
Πολλοί πελάτες σταματούν να αγοράζουν ή πηγαίνουν σε άλλη καφετέρια.
Άρα η ζητούμενη ποσότητα μειώνεται πολύ και η **ζήτηση είναι ελαστική.**

5 Λυμένη άσκηση

Μια επιχείρηση αυξάνει την τιμή ενός προϊόντος από 10€ σε 12€. Η ζητούμενη ποσότητα μειώνεται από 100 σε 70 μονάδες. Να υπολογιστεί η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή και να χαρακτηριστεί η ζήτηση.

Τιμή (P)	Ζητούμενη ποσότητα (Q_d)	Έσοδα ($P \cdot Q_d$)
10€	100	1.000€
12€	70	840€

Λύση

1. % μεταβολή ποσότητας $= \frac{70-100}{100} \times 100 = \mathbf{-30\%}$
2. % μεταβολή τιμής $= \frac{12-10}{10} \times 100 = \mathbf{20\%}$
3. $E_d = \frac{-30\%}{20\%} = \mathbf{-1,5}$

Συμπέρασμα $|E_d| = 1,5 > 1 \rightarrow$ **Η ζήτηση είναι ΕΛΑΣΤΙΚΗ**

Ερμηνεία Η ποσότητα μειώθηκε περισσότερο αναλογικά από όσο αυξήθηκε η τιμή.

6 Θυμήσου

Στην ελαστική ζήτηση κοιτάμε την **απόλυτη τιμή του E_d**.
Αν $|E_d| > 1$, οι καταναλωτές αντιδρούν έντονα στις μεταβολές της τιμής.

ΑΝΕΛΑΣΤΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ

Με απλά λόγια και λυμένο παράδειγμα

1 Τι σημαίνει;

Ανελαστική ζήτηση έχουμε όταν η ζητούμενη ποσότητα **αντιδρά λιγότερο από την τιμή**.

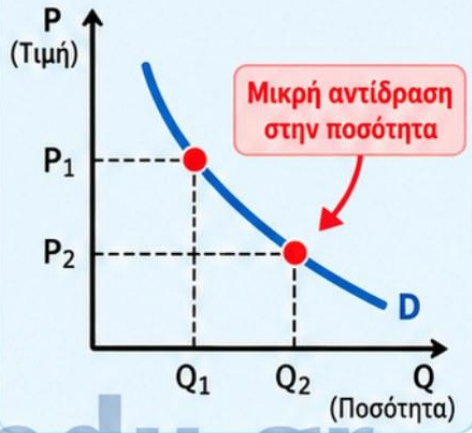
Μια **μεγάλη μεταβολή** στην τιμή προκαλεί **μικρή μεταβολή** στην ποσότητα που ζητούν οι καταναλωτές.

2 Πώς την αναγνωρίζω;

$$|E_d| < 1$$

- Οι καταναλωτές **δεν είναι πολύ ευαίσθητοι** στην τιμή.
- Αν η τιμή **αυξηθεί**, η ποσότητα **μειώνεται λίγο**.
- Αν η τιμή **μειωθεί**, η ποσότητα **αυξάνεται λίγο**.

3 Διάγραμμα ζήτησης

www.aotheory.edu.gr

4 Παράδειγμα με απλά λόγια

Σε ένα βασικό αγαθό, όπως το εμφιαλωμένο νερό, η τιμή αυξάνεται από 1€ σε **1,20€**. Οι περισσότεροι καταναλωτές συνεχίζουν να το αγοράζουν, άρα η ζητούμενη ποσότητα μειώνεται λίγο και η **ζήτηση είναι ανελαστική**.

5 Λυμένη άσκηση

Μια επιχείρηση αυξάνει την τιμή ενός προϊόντος από 10€ σε 12€. Η ζητούμενη ποσότητα μειώνεται από 100 σε 90 μονάδες. Να υπολογιστεί η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή και να χαρακτηριστεί η ζήτηση.

Τιμή (P)	Ζητούμενη ποσότητα (Q_d)	Έσοδα ($P \cdot Q_d$)
10€	100	1.000€
12€	90	1.080€

Λύση

1. % μεταβολή ποσότητας $= \frac{90-100}{100} \times 100 = -10\%$
2. % μεταβολή τιμής $= \frac{12-10}{10} \times 100 = 20\%$
3. $E_d = \frac{-10\%}{20\%} = -0,5$

Συμπέρασμα $|E_d| = 0,5 < 1 \rightarrow$ **Η ζήτηση είναι ΑΝΕΛΑΣΤΙΚΗ**

Ερμηνεία Η ποσότητα μειώθηκε λιγότερο αναλογικά από όσο αυξήθηκε η τιμή.

6 Θυμήσου

Στην ανελαστική ζήτηση κοιτάμε την **απόλυτη τιμή του E_d**.
Αν $|E_d| < 1$, οι καταναλωτές αντιδρούν λίγο στις μεταβολές της τιμής.

ΜΟΝΑΔΙΑΙΑ ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

Με απλά λόγια και λυμένο παράδειγμα

1 Τι σημαίνει;

Μοναδιαία ελαστικότητα έχουμε όταν η ζητούμενη ποσότητα **αντιδρά στον ίδιο βαθμό με την τιμή.**

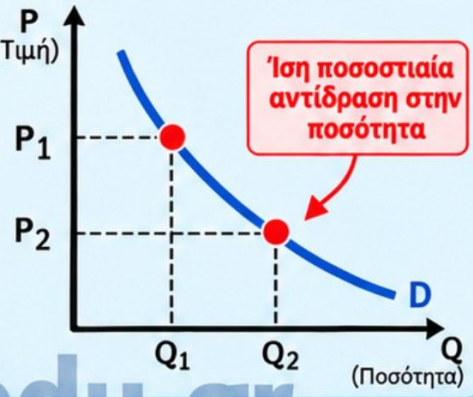
Μια μεταβολή στην τιμή προκαλεί **ισόποση ποσοστιαία μεταβολή** στη ζητούμενη ποσότητα.

2 Πώς την αναγνωρίζω;

$$|E_d| = 1$$

- Οι καταναλωτές αντιδρούν στον **ίδιο βαθμό** στη μεταβολή της τιμής.
- Αν η τιμή **αυξηθεί** κατά ένα ποσοστό, η ποσότητα **μειώνεται** κατά το **ίδιο ποσοστό**.
- Αν η τιμή **μειωθεί** κατά ένα ποσοστό, η ποσότητα **αυξάνεται** κατά το **ίδιο ποσοστό**.

3 Διάγραμμα ζήτησης

www.aotheory.edu.gr

4 Παράδειγμα με απλά λόγια

Σε ένα προϊόν, αν η τιμή αυξηθεί από 5€ σε 6€, και η ζητούμενη ποσότητα μειωθεί από 200 σε 160 μονάδες, τότε η ποσότητα μειώνεται κατά το ίδιο ποσοστό που αυξάνεται η τιμή.
Άρα η ζήτηση έχει μοναδιαία ελαστικότητα.

5 Λυμένη άσκηση

Μια επιχείρηση αυξάνει την τιμή ενός προϊόντος από 5€ σε 6€. Η ζητούμενη ποσότητα μειώνεται από 200 σε 160 μονάδες. Να υπολογιστεί η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή και να χαρακτηριστεί η ζήτηση.

Τιμή (P)	Ζητούμενη ποσότητα (Q_d)
5€	200
6€	160

Λύση

1. % μεταβολή ποσότητας $= \frac{160 - 200}{200} \times 100 = \mathbf{-20\%}$
2. % μεταβολή τιμής $= \frac{6 - 5}{5} \times 100 = \mathbf{20\%}$
3. $E_d = \frac{-20\%}{20\%} = \mathbf{-1}$

Συμπέρασμα $|E_d| = 1 \longrightarrow$ **Η ζήτηση είναι ΜΟΝΑΔΙΑΙΑΣ ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ**

Ερμηνεία Η ζητούμενη ποσότητα μεταβλήθηκε στον ίδιο βαθμό με την τιμή.

6 Θυμήσου

Στη μοναδιαία ελαστικότητα κοιτάμε την **απόλυτη τιμή του E_d.**
Αν $|E_d| = 1$, η αντίδραση της ποσότητας είναι ανάλογη με τη μεταβολή της τιμής.

ΠΛΗΡΩΣ ΑΝΕΛΑΣΤΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ

Με απλά λόγια και λυμένο παράδειγμα

1 Τι σημαίνει;

Πλήρως ανελαστική ζήτηση έχουμε όταν η ζητούμενη ποσότητα **δεν μεταβάλλεται καθόλου**, ακόμη κι αν αλλάξει η τιμή.

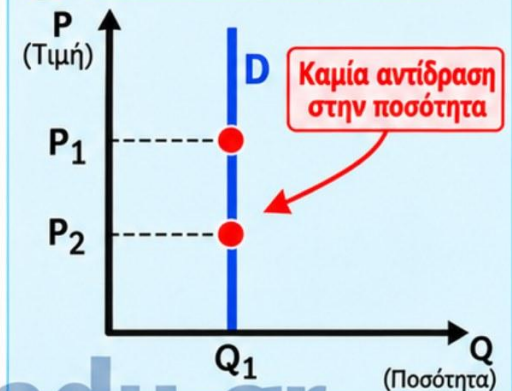
Η τιμή μπορεί να αυξομειώνεται, αλλά **η ζητούμενη ποσότητα μένει σταθερή.**

2 Πώς την αναγνωρίζω;

$$|E_d| = 0$$

- Οι καταναλωτές **δεν μπορούν** ή **δεν θέλουν** να μειώσουν την ποσότητα που αγοράζουν.
- Όταν η τιμή **αυξάνεται**, η ποσότητα **παραμένει ίδια**.
- Όταν η τιμή **μειώνεται**, η ποσότητα πάλι **παραμένει ίδια**.

3 Διάγραμμα ζήτησης

www.aotheory.edu.gr

4 Παράδειγμα με απλά λόγια

Σε ένα πολύ αναγκαίο φάρμακο, η τιμή αυξάνεται από 10€ σε 12€. Οι ασθενείς συνεχίζουν να αγοράζουν ακριβώς την ίδια ποσότητα, γιατί το έχουν απόλυτη ανάγκη.

Άρα η ζήτηση είναι πλήρως ανελαστική.

5 Λυμένη άσκηση

Μια επιχείρηση αυξάνει την τιμή ενός αναγκαίου προϊόντος από 10€ σε 12€. Η ζητούμενη ποσότητα παραμένει 100 μονάδες. Να υπολογιστεί η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή και να χαρακτηριστεί η ζήτηση.

Τιμή (P)	Ζητούμενη ποσότητα (Q_d)	Έσοδα ($P \cdot Q_d$)
10€	100	1.000€
12€	100	1.200€

Λύση

1. % μεταβολή ποσότητας $= \frac{100 - 100}{100} \times 100 = \mathbf{0\%}$
2. % μεταβολή τιμής $= \frac{12 - 10}{10} \times 100 = \mathbf{20\%}$
3. $E_d = \frac{0\%}{20\%} = \mathbf{0}$

Συμπέρασμα $|E_d| = 0 \longrightarrow$ **Η ζήτηση είναι ΠΛΗΡΩΣ ΑΝΕΛΑΣΤΙΚΗ**

Ερμηνεία Η ζητούμενη ποσότητα **δεν μεταβλήθηκε καθόλου** παρόλο που αυξήθηκε η τιμή.

6 Θυμήσου

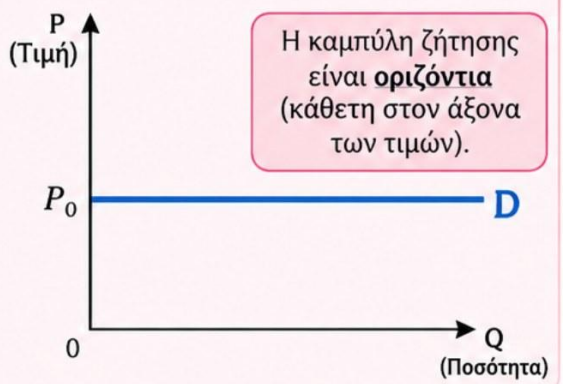
Στην πλήρως ανελαστική ζήτηση η καμπύλη ζήτησης είναι **κατακόρυφη.**
Αν $|E_d| = 0$, η ποσότητα **δεν αντιδρά καθόλου** στις μεταβολές της τιμής.

Πλήρως Ελαστική Ζήτηση ($|E_d| = \infty$)

Ορισμός

Όταν $|E_d| = \infty$, τότε το αγαθό έχει **πλήρως ελαστική ζήτηση**.
Σε ένα αγαθό με πλήρως ελαστική ζήτηση η καμπύλη ζήτησής του είναι **κάθετη στον άξονα των τιμών** (δηλαδή οριζόντια) και **δεν θεωρείται ρεαλιστική περίπτωση**, γιατί **προϋποθέτει πως το εισόδημα των καταναλωτών είναι απεριόριστο.**

Διάγραμμα Ζήτησης

Ερμηνεία

Στην τιμή P_0 οι καταναλωτές είναι διατεθειμένοι να αγοράσουν οποιαδήποτε ποσότητα του αγαθού. Αν η τιμή αυξηθεί έστω και ελάχιστα πάνω από το P_0, η ζητούμενη ποσότητα γίνεται μηδέν. Επομένως, η ζήτηση είναι **«απείρως ευαίσθητη» στην τιμή.**

Βασικά χαρακτηριστικά

- $|E_d| = \infty$
- Η καμπύλη ζήτησης είναι **οριζόντια** (κάθετη στον άξονα των τιμών).
- Η τιμή παραμένει σταθερή (σημείο P_0).
- Οι καταναλωτές είναι διατεθειμένοι να αγοράσουν οποιαδήποτε ποσότητα στην τιμή P_0.
- Μια πολύ μικρή αύξηση της τιμής πάνω από το P_0 οδηγεί σε μηδενική ζητούμενη ποσότητα.
- Μια πολύ μικρή μείωση της τιμής δεν αυξάνει τη ζητούμενη ποσότητα (παραμένει απεριόριστη).

Παράδειγμα κατανόησης

Έστω ότι ένα αγαθό πωλείται στην τιμή $P_0 = 10$ € και η καμπύλη ζήτησης είναι πλήρως ελαστική.

Τιμή (P)	Ζητούμενη ποσότητα (Q_d)	Σχόλιο
10 €	Οποιαδήποτε ποσότητα	Στην τιμή P_0, οι καταναλωτές αγοράζουν οποιαδήποτε ποσότητα.
10,01 €	0	Μια πολύ μικρή αύξηση της τιμής οδηγεί σε $Q_d = 0$.
9,99 €	Οποιαδήποτε ποσότητα (απεριόριστη)	Μια πολύ μικρή μείωση της τιμής δεν αυξάνει τη ζητούμενη ποσότητα (παραμένει απεριόριστη).

Σημαντική παρατήρηση

Η πλήρως ελαστική ζήτηση **δεν** θεωρείται ρεαλιστική περίπτωση, γιατί προϋποθέτει ότι το εισόδημα των καταναλωτών είναι απεριόριστο.

www.aotheory.edu.gr